

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en
Wetenschappen.

Gedachten omtrent den Katoenhandel in Nederland.

(Vervolg en Slot.)

De katoenhandel verdient groote kapitalen, en proeven, door dezen of gene te nemen, om dat artikel op onze markten aan te brengen, zouden tot geene voldoende uitkomsten leiden, en den handelaar veel meer schade dan voordeel brokken.

De katoen-fabrikant, of al wie bestellingen van katoen te doen heeft, ontbiedt hetgeen hij benodigd heeft, niet van deze of gene handelsplaats, waar wel eens katoen aangevoerd wordt, maar van daar, waar hij eenmaal weet, dat ten allen tijde een genoegzame voorraad te vinden is, kortom, waar een markt van dat artikel gevestigd is.

Willen wij nu, om een katoenmarkt in ons land te vestigen, wachten, dat er bestellingen gedaan worden, het lijdt geen twiſfel, of de zaak wordt langs dien weg *ad calendas graecas* verschoven. Geen winkelier toch zal het openen van zijnen winkel uitstellen, tot dat er zich klanten zullen opdoen; maar hij vangt daarmede aan, en laat het aan tijd en omstandigheden (die vooraf bij zijne berekeningen zijn in aanmerking genomen) over, te bewijzen, of hij zijne speculatie goed berekend heeft, ja, dan neen.

Even zoo is het in dezen gelegen. Wij moeten aanvangen met de vestiging eener katoenmarkt hier te lande, en de uitkomst moet doen zien, of de onderneming al of niet met voordeel zal kunnen volgehouden worden.

Dat men hiertoe niet over ga, zonder vooraf de kansen voor en tegen te hebben berekend. is het werk van eene gepaste voorzigtigheid. De berekeningen echter mogen niet uitsluitend worden gebaseerd op hetgeen thans reeds bestaat, maar op het geen men op goede gronden aannemen kan, te kunnen en te zullen tot stand brengen; en geschiedt dit niet, dan zullen wij het aan onze jammerhartige schroomvalligheid te danken hebben, wanneer op die wijze niets tot stand wordt gebragt.

Geteld, h. v., dat wij ons katoen uit de Vereenigde Staten van Noord-America wilden doen aanvoeren, in dat geval kunnen wij de thans bestaande scheeps-vrachten, om maar iets op te noemen, in de opsomming van kosten niet in aanmerking brengen. Want het moet in dezen de vraag zijn, niet, wat wij voor transporten betalen, nu dat het vertier tusſchen Noord-America en Nederland niet is, wat hetzelfde zijn kon, en moest, maar, hoeveel de vrachten zullen bedragen, bij eene uitbreiding der scheepvaart, het zij met zwi- , het zij met stoomvaartuigen, en bij eene alsdan te verwachten billijke concurrentie.

Wij willen echter de te maken berekeningen overlaten aan andere, meer der zaak kundigen, ons slechts vergenoegende met aangetoond te hebben, in welken geest die, naar ons inzien, moeten gemaakt worden.

Wat nu de middelen betreft, welke tot de vestiging eener katoenmarkt zonden kunnen aangewend worden, daar het onze bedoeling is geweest, om slechts op eene vlugtige wijze de aandacht onzer landgenooten op dit onderwerp te vestigen, zullen wij in eene uitvoerige uiteenzetting daarvan niet treden, en ons bepalen, met slechts enkele losse gedachten daaromtrent in het midden te brengen.

Wij mogen het *a priori* er voor houden, dat het vestigen eener katoenmarkt in Nederland niet alleen niet tot de onmogelijkheden behoort, maar zelfs, dat de ligging van dit Rijk, en verscheiden andere omstandigheden, daartoe aanmerkelijk kunnen medewerken, wanneer men slechts de handen in een slaat.

De ondervinding, ten opzichte van de Koffij en de Suiker verkregen, mag ons redelijker wijs doen vragen, waarom een dergelijk resultaat, met opzigt tot de Katoen, niet zou kunnen worden te gemoet gezien.

Wij komen hier als van zelve tot het denkbeeld, dat wellicht hetgeen met opzigt tot onze Oost-Indische Koffij en Suiker met zooveel succes is bereikt geworden, ook van toepassing zou kunnen gemaakt worden, ter vestiging eener katoenmarkt.

Wij bedoelen geregeld aanvoeren en publieke veilingen op gezette tijden. Het zal, onder zulke omstandigheden, niet aan bestellingen van buiten's lands ontbreken, en onze eigen fabriken kunnen zich langs dien weg op eene veel gemakkelijker en voordeliger wijze van het benodigde voorzien, dan nu zij verplicht zijn hunnen voorraad uit Engeland te ontfeden.

Bij de bekende geneigdheid van den buitenlander, om met Nederland-

sche kooplieden te doen te hebben, is het zelfs te verwachten, dat de bestellingen de aanvoeren eerder te boven gaan, dan beneden dezelve blijven zullen, en de concurrentie, die daardoor geboren wordt, zal in geene geringe mate medewerken tot het samentrekken der prijzen.

Geregeld aanvoeren en periodieke veilingen van de Katoen, zoo als dit met de Koffij en de Suiker plaats grijpt, vorderen meerdere faciliteiten op het stuk van credieten, dan onze handelaars doorgaans genegen zijn te verleenen, en grotere kapitalen, dan enkele handelhuizen ieder voor zich zouden willen steken in eenen tak van handel, die, wij willen dit erkennen, de ondervinding der laatste tijden bewezen heeft, aan vele wisselvalligheden onderhevig te zijn.

Tot bereiking mitsdien van zoodanig iets, is vereeniging van kapitalen en gemeenschappelijke medewerking onmisbaar. Wordt nu het een zoo wel als het andere verkregen, dan blijven er twee punten over, welker opvolging den goeden uitslag, niet aanvankelijk, maar op den duur moeten waarborgen.

Het eerste, dat men de orders tot inkoop niet al te voorwaardelijk of gelimiteerd make; want zulks moet eenen geregelden aanvoer noodwendig onzeker maken. Het komt er hier meer op aan, dat men daartoe der zaak kundige en ter goeder naam en faam bekende huizen of personen bezie, aan welke eenige latitude in de behartiging der dezerzijdsche belangen zou kunnen gelaten worden.

Vervolgens dient als beginsel aangenomen te worden, hetgeen bij de veilingen der Nederlandsche Handel-Maatschappij met zoo veel goed gevolg in toepassing gebragt is geworden, te weten, dat men door geene lage prijzen zich te zeer moet laten overhalen, om bij eene veiling het artikel op te houden, hoewel men daarom ook niet tot het tegenovergestelde behoeft over te slaan, om namelijk *a tont prix* te verkoopen.

Eene zoodanige handelwijze moge aanvankelijk eenig verlies berokkenen, later evenwel zal men den weldadigen invloed er van ondervinden.

Wij hebben bij al het vorenstaande geene melding gemaakt van de heilrijke gevolgen, die de verlevendiging van onzen katoenhandel met opzigt tot eene uitbreiding onzer scheepvaart moet hebben. Ook onze katoenfabrikan ten zullen daarbij hun voordeel vinden, en in eene ruim voorziene Nederlandsche katoenmarkt, met andere daarmede gepaard gaande faciliteiten, het middel aantreffen, om hun fabrikaat, met betrekking tot hoedanigheid en prijs, met dat van vreemden te doen concurreren.

Reeds bij eene oppervlakkige beschouwing, moet dit een en ander een ieder in het oog springen, gelijk ook de belangrijkheid der zaak van eene staatkundige zijde.

Voor het bestek van een dagblad echter vreezen wij het onderzuiwige betoog reeds te uitvoerig te hebben gemaakt, en eindigen dus met den wensch, dat deze onze vlugtige gedachten bij onze landgenooten mogen worden in overweging genomen en ingang vinden.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 4 Julij. Men schrijft ons uit 's Gravenhage, dat de commissie, aan welker hoofd de staatsraad Mr. Copes van Hasselt is geplaatst, in last heeft, om zich op Zaterdag den 6 dezer te Antwerpen te bevinden.

— De algemeene vergadering der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen* zal dit jaar den 13 en 14 Augustus eerstkomende plaats hebben.

— Dezer dagen heeft Z. M. goedgekeurd het reglement voor de inwendige dienst der Arrondissements-Regtbank te Amsterdam. Ingevolge het door die Regtbank deswege gedaan voorstel, is door Hoogstedenzelve daarbij goedgekeurd, dat de Regtbank in drie kamers zal verdeeld worden, als twee voor de burgerlijke en eene voor de correctionele zaken. De eerste kamer zal hare zittingen houden des Maandags, Dingsdags en Woensdags van elke week, de tweede Woensdag, Donderdag en Vrijdag, beide 's morgens ten elf ure, en de derde kamer Dingsdag, Woensdag en Donderdag, 's morgens ten elf ure.

— Menschrijft ons uit Utrecht, dd. 3 Julij, dat de longziekte onder het rundvee in die omstreken over het algemeen met elken dag toeneemt, en dat de middelen daartegen tot heden onvoldoende zijn bevonden, vermits het angetaste vee gewoonlijk binnen de 10 dagen sterft. De landman,

schrijft men ons, gebruikt daarom geen' veearts meer en laat alles aan de natuur over.

Te Blaauwkapel, een dorp in den omtrek, is een nieuw school-locaal voor ruim f 2100 aanbesteed.

— In de onlangs te Haarlem gehouden vergadering van de Hollandsche maatschappij der wetenschappen is tot directeur verkozen Jhr. D. T. Gevers, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, en zijn tot leden benoemd: de heeren J. Bosscha, hoogleeraar te Amsterdam; J. C. Broers, hoogleeraar te Leiden; J. P. Delprat, majoor der genie, 2de commandant van de militaire academie te Breda; Dr. W. de Haan te Leiden; C. van Heynsbergen, hoogleeraar aan het Instituut voor de Marine te Medemblik; Dr. J. C. van Rijnveld, 2de kapitein der rijd. artillerie te Breda; Dr. H. Schlegel, te Leiden; Dr. W. C. H. Staring, te Lochem; B. F. Suerman, hoogleeraar te Utrecht; J. R. Thorbecke, hoogleeraar te Leiden, en Dr. G. J. Verdam te 's Gravenhage.

— Aan het jaarlijksch verslag van de gedeputeerde staten aan de staten der provincie Gelderland, gedaan in de vergadering van den 2 dezer, is het volgende ontleend:

Landbouw, Veeveelt, enz.

Schoon de tarwe over het algemeen niet voordelig is uitgevallen, waren echter de hooge prijzen voor den landbouwer zeer gunstig. De rogge is overal ellendig van gewas en dun van stroo geweest. De strenge koude heeft de wintergras zeer benadeeld; maar de zomergras is wel gelukt, en heeft bij de goede prijzen eene gewenschte uitkomst opgeleverd. De haver en boekweit zijn goed geslaagd. Het koolzaad mislukte geheel, door de vorst. Het vlas en de hennep waren redelijk voldoende. De tabak is weder goed uitgevallen. De erwten zijn op de meeste plaatsen slechts matig; doch de paarden- en duivenboonen meestal gunstig geweest. De aardappelen waren van goede hoedanigheid; maar ten gevolge der vochtigheid bij het opdoen ligter aan bederf onderhevig, zoo dat men reeds kort na het inkuilen bespeurde, dat velen tot verrotting overgingen. De knollen en wortelgewassen zijn medegevallen, vooral de gele wortelen. De mangeltwortelen waren veelal niet groot van stuk; doch zeer gaaf. De spurrie is met onderscheid, maar meestal redelijk gegroeid, en deed in den afgeloopen herfst, ten gevolge van het gebrek aan hooi en stroo, dubbel voordeel. Behalve op eenige kleigronden, was de eerste snede van de klaver minder gunstig; doch werd door de tweede en zelfs derde verbeterd. De strenge winter, en inzonderheid de koude lente, schijnen allen wasdom der graslanden gestremd te hebben. Het hooi was kort en dun. Na den hooitijd opeenvolde zich eene sterke groeikracht, waardoor de grasvelden buitengewoon opbeurden.

In den laatstvoorgaanden langdurigen winter is er veel rundvee door gebrek aan goed en gezond voedsel omgekomen, of verkeert nog in eenen achterlijken en zwakken toestand, en in eenige gemeenten blijft nog altijd de besmettende longziekte aanwezig, hoewel de sterfte zich maar tot enkele beesten bepaalt.

De hater was niet overvloedig en de prijs hoog.

De paarden bleven gezond en duur. In die streken der provincie, waar weinig hooi, en daarentegen veel gesneden koren of haverhaksel geoederd wordt, zijn de groote verbeteringen, door het kruisen met de springhengsten van 's Rijks stoterij te Boreno, hoe langer hoe meer in het oog loopende.

De prijzen van schapen en wol waren voldoende. In het kwartier Zutphen neemt de schapenteelt, ten gevolge der marktheelingen, af.

De varkens waren vet en geldig.

De bijen leverden slechts een matig product op.

De boomvruchten waren over het algemeen schaarsch, en de kersen wel sterk geladen, maar van slechte hoedanigheid.

De opgaande woudboomen groeiden welig, en de prijzen van alle houtsoorten, vooral van het waardenhout, uit hoofde der aanzienlijke waterwerken langs den Rijn, beneden Arnhem, waren hoog.

De aanleg van dennesschen en Berkenbeggen gaat op de woeste gronden meer en meer voort.

Door het stedelijk bestuur van Nijmegen zijn eenige vakken heide ter herschepping in boschland voorgenomen, en in het district Zutphen neemt vooral de ontginning aanhoudend toe.

De marktheelingen worden in verscheidene gemeenten voortgezet. Onder

MINCELVORR.

EENE GEHEIME MISDAAD.
(Oorspronkelijk.) — (Vervolg en Slot.)

«Ik heb alles gehoord,» sprak deze somber, «en mij bedacht; ik zal mijne veiligheid en rust aan het geluk mijner dochter opofferen, en uw huwelijk toestemmen. Valt mij niet in de rede,» vervolgde hij, bevestigende, dat SAINVILLE en MARIA hem hunne danbaarheid wilden betuigen; «ik heb nog niet uitgesproken. Ik zal dit huwelijk toestemmen, mits gij, SAINVILLE, dat nog begeert, na mij te hebben aangehoord. Deze avond ten acht ure zal ik u in mijne kamer verwachten; in dat verblijf, waarin sedert zoo vele jaren niemand behalve mij is doorgedrongen, zal ik u alles openbaren, en zoo gij dan nog MARIA blijft beminnen, zal zij de uwe zijn.»

De heer DELRIEU verwijderde zich hierop, de gelieven aan hunne aandoeningen overlatende.

Zoodra de achtste slag van de torenklok des kasteels geklonken had, klopte SAINVILLE aan de deur der kamer van den heer DELRIEU. Met hevige ontroering dacht hij aan eene mededeeling, die hem wellicht zou noodaken voor eeuwig van zijne MARIA te scheiden! Op de daartoe bekomen vergunning, trad hij binnen. DELRIEU zat aan eene tafel, over een voorwerp gebukt, hetwelk SAINVILLE niet wel konde onderscheiden, doch dat naar een medaillon geleek. De vader van MARIA scheen dit voorwerp in diepe afgetrokkenheid te aanschouwen, en wees, als geheel werktuigelijk, SAINVILLE eenen stoel aan. Deze wilde den ongelukkigen in zijne droefgeestige mijnering niet storen, en wierp eenen blik op het vertrek, waarin hij zich bevond.

De zon ging juist achter eenen bank van digte nevelen onder, en de smalle ramen gunden slechts een flauw en onzeker licht. Een derzelve stond open, en gaf den blik een onbenuemd uitzigt over de onbeklimbare bergen en diepe afgronden. Geene woning of spoor van menschen boden er het oog een troostrijker schouwspel aan. Inwendig was het vertrek met zwart behangen. Alles vertoonde er rouw, levenszucht en tevens vrees voor den dood. Aan den wand hing drie portretten; het middelste was dat van LODEWIJK XVI, de twee anderen waren die van VOLTAIRE en ROBERTIERRE. Op de tafel stond een dooshoofd. De bijtende grimlach,

op VOLTAIRE'S gelaat geprent, stak tegen de somberheid der overige voorwerpen sonderling en akelig af.

Ploetseling stond DELRIEU op, en stelde SAINVILLE den medaillon ter hand. Hij bevatte eenige haren met bloed beslekt. SAINVILLE bemerkte dit met angst, en vroeg met eene bevende stem, wiens bloed dit was.

«Indien gij dat begeert te weten,» was het antwoord, «zweer dan vooraf, op dit kruisbeeld, hetwelk mij de rust niet kan wedergeven, dat hetgeen gij hooren zult, voor eeuwig in uwen heezem zal zijn begraven.» — «Ik zweer het.» — «Welnu dan, dit bloed vloede eenmaal in de aderen van den ongelukkigsten der Vorsten. Ik was een zijner beulen, ook ik ben een Koningsmoorder, en dit onschuldig bloed klaagt bij den Oppersten Rechter mij aan.»

DELRIEU kon niet voortgaan; hij bedekte eene wyl met beide de handen zijn gelaat; terwijl SAINVILLE met afgrijzen en zwijgend tegen den muur leunde.

Eindelijk rigtte DELRIEU het hoofd weder op, en knielde als in eene vlaag van waanzin voor des Konings afbeeldsel neder.

«Gij hebt mijne vertwijfeling reeds zoo lang aanschouwd,» riep hij uit, «en nog schenkt gij geene vergiffenis! Neen, ik gevoel het al te wel, er zijn onuitwisbare euveldden; afgrijpselijke erfenissen, die van geslacht op geslacht overgaan, zonder dat de gramschap des Hoogsten ooit bevestigd wordt! Luister! Die man daar (VOLTAIRE aanwijzende), grimlachte als de Boze, toen hij des menschen val bewerk had; die man daar deed mij misdadig worden. Dagelijks hond ik mijne blikken op dit schrandere, maar ijskoude gelaat gevestigd, en pijpzig mij zelve alsdan, om daardoor, kan het zijn, latere straffen te verbidlen. DELRIEU is niet anders dan een aangenomen naam; de mijne is D... Ofschoon gesproken uit een aanzienlijk adellijk geslacht, liet ik mij door de verblindende theorieën eener valsche vrijheidsleer wegleiden. De onzenteling was daar; nu, dacht ik, zouden mijne droombeelden zich verwezenlijken. Met eene heiligschennende hand ijverde ik mede tot omverwerping van Godsdiens en Koningschap. Ik juichte bij den val van beiden, gelijk de onzinnige dwingeland Rome bezong, toen het op zijn bevel in de vlammen verging. De moord des Konings scheen mij eene daad van regtvaardigheid toe, en ik gaf mijne stem tot dezen gruwel. O! hadde een plotselinge dood mij zulks belet! Ware mijn geweten slechts een weinig vroeger uit zijne sluimering ontwaakt!

«Nimmer zal die schrikkelijke dag uit mijn geheugen worden gewischt. Als de slinger des doods op mijne brekende oogen voor eeuwig daalt, zal ik nog die zaal zien, alwaar de afgevaardigden des volks hunnen Koning ter dood verwezen. Hoe kalm, gelaten en onderworpen aan Gods wil waren zijre houding, woorden en blikken! Hoe krachtig was de taal zijner verdieders, die aan deze eedle zaak hun leven, zoowel als hunne bekwaamheden, hadden gewijd! Hoe verschrikkelijk waren die beulen, een doodvonnis nitsprekende, waar geene wet bestond. De meesten, uit zwakheid of vrees hunne stem uithringende, waren, in hunnen angst voor de dwingelandij, nog alzigtelijker dan zij, die uit eigen overtuiging den aanslag liepen volvoeren.

«Naauwelijks had ik mijne stem gegeven, of de wroeging greep mij reeds aan en verscheurde mijn hart. Het was te laat! — Verschrikkelijk woord, dat alle de pijnigingen der verdoemden in zich sluit! — Te laat! — Geene bloedige eeuwigvlietende tranen bevoetigen hen of mij, tegen het oordeel des Regtvaardigen!

«Den volgenden dag had de Koninklijke offerhande plaats. Eene woelige, haveloosz menigte bedekte de straten; overal vond men woeste beulen, gewapend, opdat de moord onbelemmerd zou kunnen geschieden. Ik zag den braafsten, doch zwaksten der vorsten naar het schavot geleiden. Ik zag den martelaar, met het oog ten hemel gericht, terwijl hij voor zijne moordenaars scheen te bidden; ik zag zijnen biechtvader, naast hem met het kruis in de hand, hem troostrijke woorden inluisteren, en ik zag de moordkar voortgaan, even als de overbiddelijke tijd, door het noodlot gedreven. Eindelijk stond de kar stil; de Koning beklom het schavot met eenen tred, alsof het zijne troon ware. Voor het laatst wilde hij zijn volk aanspreken, doch zijne vijanden, bedacht voor den invloed zijner woorden op de menigte, deden de trom roeren, en de scherpgeprete vatte zijne prui aan. Toen het noodlottige mes nederviel, om eene der vreeslijkste gruwelen te volvoeren, waarmede de jaarboeken der beschaafde volkeren zijn bezoedeld geworden, was de biechtvader des Konings, de abt FUGGERT, als aan de aarde ontrukkt: zijn gelaat, als met eenen stralenkrans omgeven, drukte geen afgrijzen, maar Hemelsche verrukking uit; zijne zamengevoenen handen openden zich op eens Hemelwaarts; zonder op de menigte te letten, riep zijn krachtige stem de woorden uit: «Zoon van den Heiligen LOEWIJS, vaar ten hemel!» en de bijl viel. Met eenen ploetigen stap, baande de waardige man zich

anderen hoort men onder Aalten, Eibergen, Lichtenvoorde, Nede en Winterswijk er spoedig een begin mede te kunnen maken.

Scheepvaart, Visscherij, Handel en Fabrieken.

Behalve te Nijkerk, schijnt de scheepvaart op de Zuiderzee in het afgelopen jaar niet zeer voordelig te zijn geweest.

In 1838 is de geregelde stoombootvaart op den IJssel in werking gebracht. Den 9 September werd dezelve geopend; doch door de invallende vorst reeds in November gestaakt. De maatschappij heeft alreeds eene derde boot besteld, die den naam van den *IJssel* zal voeren. Van deze inrigting belooft men zich, tot vertier en gerief der ingezetenen van de betrokken Geldersche plaatsen, alles goeds. Intusschen heeft gemelde onderaarneming aan de stedelijke kassen, uithoofde der gevorderde veranderingen aan de schip- en paalbruggen, aanvankelijk groote kosten veroorzaakt.

Het gemeentebestuur van Pannerden wenscht, dat in de nabijheid eene schuipplaats voor vaartuigen, bij hooge rivieren, stormen en ijskaringen, moge worden aangelegd, daar er tegenwoordig tusschen Emmerik, Arnhem en Nijmegen (waarvan Pannerden het middelpunt uitmaakt), veelvuldige ongelukken plaats grijpen.

Het verval der visscherij te Harderwijk werd bij vorige verslagen reeds vermeld. Men kan zeggen, dat deze tak van nijverheid thans bijna niet meer bestaat; bepalende de weinig overgebleven handelaren grootendeels hunne verzendingen tot het binnenland.

Noch aal, welke weleer bij geheele ladingen aan Engelsche slijters werd afgeleverd, noch ansjovis, waarvan men duizenden ankers pleegde in te leggen, noch haring, tot het rooken van hokkingen dienende, noch noordsche haring (zonder kuit of milt), welke bij miljoenen aan Fransche schepen verkocht werd, zijn het vorige jaar ontvangen.

Van de Noordzeesche visch en Zuiderzeesche bot was de vangst mede zeer gering. De meeste visschers zijn hierdoor natuurlijk in zeer zorgelijke omstandigheden gebracht, en moesten hunne knechten afschaffen.

De staat des handels te Nijmegen, die zich hoofdzakelijk bepaalt tot eene commissie-handel uit de tweede hand, is voldoende, om aan velen een ruim middel van bestaan op te leveren.

De handel in hout en duigen is te Zutphen vrij levendig geweest. Het vinden van meerdere en veiliger leg- en bergplaatsen voor het zoo belangrijke kantoort hout buiten de gronden der vesting valt moeilijk.

De handel in hout en schors te Harderwijk was gelijk aan vorige jaren, doch de prijs zeer hoog, zoo dat de eigenaren van bosschen en houtvallen bijna een derde meer dan het gewone konden bedingen.

In het district Zutphen heeft de negotie in spek, hout, houtskolen, klompen, linnen en pellen geene kwade rekening gemaakt.

De regering te Culenborg heeft, ter aanmoediging van den handel, onlangs aanzienlijke kosten tot verbetering der stads haven aangewend.

De stoelenmakerijen aldaar verdienen opmerking. Hoezeer de prijzen niet zeer gunstig zijn geweest, was echter de hoeveelheid van het fabrikaat buitengewoon groot; hebbende de twee voornaamste fabriekanten ieder ruim 1300 dozen stoelen afgeleverd. Ook is onder hen een nuyter tot verbetering van het werk ontstaan, en zijn verscheidene bekwaame vreemde arbeiders aangenomen.

De fabriek van stroop uit aardappelen in gemelde stad heeft eene groote uitbreiding ondergaan.

Eene, aan vele handen werk verschaffende trafiek is door den heer Brouwer te Zoilichem daargestelde zoutziederij, welke tegenwoordig in heur van zout met de beste van oudsher bestaande ziederijen kan wedijveren.

De twee zoutkeeten te Nijmegen, welke pannen door stoom worden gestookt, leveren hunne voortbrengselen gretig af, zoo wel in den omtrek dier stad, als elders.

De stokerij van aardappelen-moutwijn, opgericht door de heeren Rom en C. te Poederloijen, is mogelijk eene der uitgebreidste, welke er hier te lande bestaan, als jaarlijks ongeveer tachtig duizend mudden Inlandsche, meestal Groninger aardappelen, verbruikende, en heeft nog dit bijzonder, dat al de werktuigen, tot dezelve benoodigd, in de fabriek vervaardigd worden. Ook is aan de ondernemers octrooi verleend voor de uitvinding van eene nieuwe wijze, om het mout te bereiden.

Deze fabriekanten verschaffen aan de bevolking der gemeente zoo veel arbeid, dat er in den afgelopen winter bijna geene bedelingen zijn gedaan, dan aan oude en gebrekkige lieden; zelfs naburige plaatsen leveren aldaar arbeiders.

In de stallen worden gewoonlijk drie honderd zware ossen gevoederd. De glasblazerij van de heeren Viruly en Zonen, te Vuren, verkeert in eene bloeiende staat.

De stoomkorenmolen te Tiel verdient vermelding, daar dezelve allezins aan het oogmerk voldoet.

Het fabriekwezen op de Veluwe heeft weder groote schreden voorwaarts gedaan en belooft in de toekomst nog meer.

Te Oldenzaak is het oude gemeentehuis verkocht en in eene callio-fabriek herschapen. Eene dergelijke, geheel nieuwe inrigting is te Nunspeet gesticht. Te Heerde wordt eene machinale papier-fabriek opgericht.

Men zal vermoedelijk eurlang eenen aanvang maken met het zetten der gebouwen tot daargestelling eener werktuigelijke vlasspinnerij te Apeldoorn, waarin ruim 300 werklieden kunnen gebruikt worden.

De papierfabrieken vonden goed vertier met geringe winsten, daar dezelve thans tegen vele vreemde moeten wedijveren, die goedkooper, ofschoon niet altijd beter, werk leveren.

De korenmolens van den heer Krepel te Voorst heeft volop arbeid, even gelijk de andere molens, die met peitraden aan den gang zijn.

De belangrijke aardappelen-stroopfabriek te Oosterbeek heeft ook bestendig veel te doen.

De wolkamerijen en spinnerijen blijven zich staande houden, ofschoon de prijzen door de betere werktuigen, die elders gebezigd worden, meer en meer dalen.

De worstenmakerijen te Twello, Wilp en Beekbergen hebben steeds veel aftek.

De maroquinfabriek te Apeldoorn breidt zich uit.

De liqueurstokerij te Dieren neemt steeds toe en krijgt veel naam, even gelijk de kunst-azijlfabriek aldaar.

Te Barneveld blijven de hennepweverijen, leertouwerijen, honigzemerij en

zaagmolens zich goed staande houden.

Op het Grifkanaal neemt de scheepvaart steeds toe; zijnde er in 1838, langs het middenpunt der vaart, Epe, 842 schepen geteld. De heurli schepen van Apeldoorn op Amsterdam en Rotterdam, hebben uit eerste melde haven 38,661 riemen papier vervoerd. Behalve deze, gaat er ook nog veel naar Overijssel, Drenthe, Groningen en Vriesland. Hier komt denoog bij de aanzienlijke hoeveelheid, die langs de vaart onder Apeldoorn, Epe en Heerde, wordt ingeladen.

De zijde-kwekerij van den heer Eindhoven, onder Brummen, heeft, wegens het gure seizoen, geene gunstige uitkomsten opgeleverd. Vele wormezijn door koude en vochtigheid gestorven. Ook het moerbeziën-plantsoc heeft niet best geteerd.

De bloedsuiker-kwekerij te Apeldoorn blijft op denzelfden grooten voet bestaan. Intusschen is er in het afgelopen jaar, door eene plotselinvallende sterfte, veel schade geleden.

In het voorleden najaar is te Z. Boemel eene fabriek van spijkers en ijzervertinde gezondheids-ketels opgericht, die aanvankelijk veel vertier heeft. Oebestaat aldaar eene knopen-fabriek, waarin een aantal kinderen en minvermogenden bezigheid kunnen vinden.

Te Arnhem zijn de fabrieken van kunst-azijn en chemicalia in eene bloeiende staat.

De witte- of harde zeep-fabriek te Doetinchem is opgebroken en naar dprovincie Groningen overgebracht.

De pannen- en vloersteen-fabriek te Wageningen wordt met goed gevolg voortgezet.

In de gemeente Gornel zal eene fabriek van verwaren worden opgericht. Allerwege vermeederen de steenovens, en, niettegenstaande de hooge prijzen, is de voorraad immer opgeruimd, vooral uit hoofde van den onophoudelijken bouw van nieuwe huizen in dit gewest.

De te Ulfst bestaande IJzergieterij blijft in bloeienden toestand. Die te Keppel en Wisch hebben nauwelijks aan de bestellingen kunnen voldoen.

De opgerigte katoenweverij te Harderwijk begint aan het doel te beantwoorden, zijnde de directeur reeds naar vergrooting zijner werkplaats om. Die te Arnhem blijft belangrijk voor de stad. De katoen-spinnerij te Nijmegen, waarin gemiddeld 160 tot 170 arbeiders gebruikt worden, wordt door de stedelijke kas met zestig cents, in de maand, voor iederen werkgast, bijgestaan.

Te Aalten en Bredevoort zijn in de calico-fabrieken en katoen-spinnerijen thans 738 personen werkzaam.

Uit de fabriek van den heer Huender, te Nede, zijn reeds 4,100 stukken katoen aan de Handel-Maatschappij, ter dienste der overzeesche bezittingen, geleverd.

De fabriekant Driessen, te Aalten, heeft thans eene blekerij, door stoom gedreven.

'S GRAVENHAGE 3 Julij. Men verzekert, dat bij het Gouvernement reeds het voornemen zou bestaan, om de kosten, vallende op de buitenlandsche passen, voor zooveel betreft die voor reizigers naar België, te verminderen. Intusschen vernemen men met genoegen, dat het aan een groot aantal ingezetenen, die slechts van een binnenlandsch paspoort voorzien waren, door de Belgische autoriteiten is vergund geworden, zonder oponthoud, door België te reizen.

Op den 5, 6 en 7 dezer zal door Z. H. E. Mgr. baron van Wijckerslooth van Schalkwijk, bisschop van Curium, in deze residentie het H. Voornel worden tegediend, als: den 5, in de R. Kath. kerken op het Binnenhoen in de Casuariestraat; den 6, in de kerken in de Assendelftstraat en in het West-einde; en den 7, in het R. K. Weshuis en te Scheveningen.

Heden is door Z. Exc. den baron van Pallandt van Keppel, minister van Staat, belast met de generale directie voor de zaken der Hervordene kerk, enz., vergezeld van den heer secretaris en adviseur Janssen, de vier en twintigste vergadering van de Algemeene Synode der Nederlandsche Hervordene kerk geopend, bestaande dezelve uit de navolgende leden, als: de heeren Dr. H. H. Douker Curtius, predikant te Arnhem, president; G. van der Tuuk, predikant te Berlicum, vice-president; J. J. Dermout, predikant te 's Gravenhage, secretaris; J. J. Roozeboom, predikant te 's Gravenhage, secundus secretaris; A. Leis, predikant te 's Gravenhage, secundus van den vice-president; J. R. Scholten, te Amsterdam, questor-generaal; N. C. Kist, hoogleraar te Leiden; H. Bouman, hoogleraar te Utrecht; P. Hofstede de Groot, hoogleraar te Groningen; A. C. Röell, predikant te Goeree; J. van Slogteren, predikant te Hoorn; C. de Visser, predikant te Tholen; H. A. van der Ven, predikant te Diebbergen; J. S. Wor, predikant te Zwolle; Th. F. Uilken, predikant te Loppersum; C. W. Pape, predikant te Hensden; H. van Heyningen, predikant te Meppel; M. A. van der Bank, predikant te Utrecht en F. W. de Virieu, ouderling.

Part. Corresp. SCHIEDAM 3 Julij. Op den 1 dezer is alhier, bij meerderheid van stemmen, uit het vroeger vermaelde drietal, tot leeraar bij de Evangelisch Lutherse gemeente beroepen Ds. P. J. V. Dusseau, thans predikant te Winschoten en Winschoterzijl.

In den loop dezer maand zal op de werf *Nijverheid* alhier, van de scheepsbouwmeeesters C. Gips en Zonen, de kiel worden gelegd van het fregatschip *de Stad 's-Gravenhage*, groot omstreeks 600 lasten, bestemd voort de vaart op Oost-Indië; zijnde dit de eerste bodem, welke voor rekening van de nieuwe rederij te 's Gravenhage wordt gebouwd.

VLISSEN 1 Julij. Heden is naar Kampen vertrokken, onder geleide van een Kapitein en een Luitenant, een detachement van het reserve-baillon der 18e Afd. Inf., sterk 111 manschappen, zijnde miliciens der ligting van 1834, ten einde in het genot van onbepaald verlof te worden gesteld.

ARNHEM 2 Julij. Ter voorziening in de vacature van raadshcer, door het overlijden van den heer Mr. A. G. G. Roijards ontstaan, heeft het Hof van Gelderland aan de vergadering der Provinciale Staten aangeboden eene lijst van zes kandidaten, waarop gebracht zijn de heeren Mr. R. Schers van Haencarspel, Mr. G. J. IJssel de Schepper, Mr. B. G. Snelthage, Jhr. Mr. J. F. H. J. E. Mackay, J. L. van Lidth de Jude en Mr. A. C. Visscher Bonricius.

GRONINGEN 1 Julij. Men vernemt, dat Z. Exc. de minister van Bin-

neen doortogt, zonder dat, als door eene Goddelijke beschikking, iemand het waagde hem te mishandelen.

«Toen kende ik mij zelven niet meer; de sluijer was van voor mijne oogen verdwenen; alle begoocheling hield op; ik zag de volle afgrijselijkheid van mijne misdaad in. Toegevend aan een onwederstaanbaar gevoel, ijde ik de trappen op van het schavot, en sneed met ijzing dezen bloedigen haarlok van het misvormde hoofd van den door mij vermoorden Koning af.»

«Sedert kende ik geene rust meer; des nachts niet alleen, maar zelfs des daags staan mij die schrikkelijke tooneelen altijd voor de oogen. Ik verliet *Frankrijk*, alwaar ik in ieder eene regter moende te zien; mijne echtgenoot stierf van hartzeer in een vreemd gewest; mijne dochter weet niet, aan welken vader het lot haar geketend heeft. O, dat zij, tot haar eigen geluk, nimmer, mijne misdaad verneme!»

«In latere jaren, door het verlangen gedreven om mijn vaderland weder te zien, en gevoelende, dat ik daár niet ongelukkiger zijn kon dan elders, kocht ik dit eenzaam kasteel, en leefde er in alzondering onder den aangenomen naam, zonder dat echter de wroeging een oogenblik heeft opgehouden, mij met hare ijzeren roede te vervolgen.»

«Baron VAN SAINVILLE, wilt gij nog mijne dochter huwen? — kunt gij het geslacht van den Koningsmoorder met het uwe verbinden?»

De ongelukkige verborg weder zijn gelaat in zijne handen, en wachtte SAINVILLE'S uitspraak af. Deze bleef lang als in eene mijnering verdupt; eindelijk sprak hij: «Gij hebt zwaar gezondigd; maar na zoo vele jaren van oprecht berouw, twijfel ik niet, of de Almachtige heeft in Zijne Genade uwe schuld uitgewischt; en de menschen mogen niet onbarmhartiger zijn dan Hij. Ik veracht u niet; ik acht uveleer nu ernstig berouw, en ik bemijn uwe onschuldige dochter. Uwe bekentenis wederhoudt mij niet, om de hand der bekoorlijke MARTA te zoeken.»

«Gij wilt het alsoo!» hervatte de boeteling. «welnu, MARTA zij dan de uwe. Moge de Hemel uwe getrouwde liefde beloonen! Verget niet, dat het diepste geheim moet blijven rusten op dit gesprek.»

Het huwelijk werd eene maand daarna voltrokken. SAINVILLE en MARTA maakten die zaligheid, welke uit de overeenstemming van schuldeloze en edele harten voortvloeit, maar voor den Koningsmoorder was op deze aarde geen geluk.

Op zekeren dag, dat SAINVILLE, bij zijne MARTA gezeten, zich met haar over den kommerlijken zielstoestand van haren vader onderhield, hoorden zij onverwacht het knallen van een pistoolschot. MARTA gaf eenen gil, en viel bewusteloos neder. SAINVILLE vloog naar het vertrek van den ongelukkige, helaas! — Welk schouwspel trof hier zijn blik! De vader van zijne MARTA had zich van het leven beroofd. Vreeselijk vernielde hij haar; den medaillon in de eene, en het moordtuig in de andere hand. Op de tafel vond hij een papier, en daarop het volgende: «Mijne kinderen, de rechtvaardigheid eischt mijne straf; in het graf zal ik rust vinden. Het bloedige offer worde volbragt! Bidt voor den Koningsmoorder; hij was niet waardig te leven, en vergiftigde met zijn adem uw geluk.»

HET VOORDEELIGE VAN DE LICHAAMSKRACHT.

De bewoners der Hooglanden (*High-lands*) in Schotland zijn bekend wegens hunnen nationalen trots en woesten aard, daar zij den invloed der beschaving nog niet in zoo ruime mate hebben kunnen ondervinden. Dit is de oorzaak, dat zij weinig gezindheid toonen om vreedmedelingen in hun mid-den op te nemen, daar zij dezelve nauwelijks duldten, tenzij persoonlijke moed of lichaamskracht hen onderscheiden.

Een staatie hiervan deelt ons de bevallige schrijver W. IRVING in een zijner werken mede, hetwelk ten duidelijkste bewijst, hoezeer het uiterlijke op deze nog bijna natuur-menschen werken kan. Toen PARK, de broeder van M. PARK, den beroemden reiziger, zich met ter woon in de Hooglan-den wilde nederzetten, werd hij door zijne nieuwe naburen zeer onheusch ontvangen en zag zich genoodzaakt onaangenaamheden van allerlei aard te verduren, tegen welke hij vruchteloos zich door een waardig en ongedwongedrag trachtte te wapenen. Dit alles hielp niets, en hij werd op alle ongelukkige manieren getart, en, als ware het, niet, en gedaagd. Nu gebeurde het, dat er een feest werd gevierd, waarbij PARK genoodigd werd. Ter plaatse, waar het feest zoude aanvangen, aangekomen zijnde, bejegende men hem weder met niet veel hoffelijkheid en moest hij zich vele ter zijde geuite spottentien getroosten. Hij hield zich, alsof hij dit niet bemerkte, doch een der gasten, die misschien als een mangeling aan moed opnemende, deed den schimp zoo verre, dat hij hem eene soort van dolk voorhield, vragende, of zulk een instrument hem wel bekend ware? «Ja!» antwoordde

nenlandsche Zaken het voornemen heeft, deze provincie te bezoeken, Woensdag den 3 dezer, des morgens alhier zal aankomen.

BELGIË.

Part. Corresp. BRUSSEL 3 Julij. Bij voortdurend spreekt men nog altijd van ministeriële wijzigingen. Veel schijnt aan te duiden, dat de heer Nothomb werkelijk tot Belgisch gezant te Berlijn zal benoemd worden, in wel geval de onderscheidene deelen van het ministerie van Openbare Werken met dat van Binnenlandsche Zaken en van Financiën zullen verbonden worden. Ook zal aldan het ministerie van Buitenlandsche Zaken een op zich zelf staande Ministerie worden. Voorts wil men ook, dat aan den haren d'Haart aanbiedingen zijn gedaan, om weder in het Kabinet te treden.

Onder de loopende geruchten behoort tevens het opdragen van de betrekking van Belgisch gezant te 's Gravenhage aan den heer Prévalaire, oud ad-ministrateur bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken vóór 1830.

Heden nacht is alhier een Engelsch Kabinet-koerier uit Konstantinopel naar Londen doorgelopen, met dépêches van lord Ponsomby en den admiraal Stopford voor het Britsche kabinet.

Aangaande Martelange vernemen men niets naders. De Belgische regering gaat voort met het zenden van troepen naar het Luxemburgsche. D generaal l'Olivier is den 1 aldaar aangekomen. Dagelijks worden estafetten van Arlon naar Brussel, en wederkerig, gezonden.

BRUSSEL 3 Julij. Het gezin hopen Martelange schijnt tot geene ernstig gevolgen te zullen aanleiding geven. Althans leest men in den *Indepenlant* dat de gisteren avond uit Luxemburg ontvangen berichten inhouden, dat alles tot maandag avond volkomen rustig was, en dat er door de Nederlandsche autoriteiten geenerlei poging was in het werk gesteld tot de in bezitneming van genoemd dorp.

Dezen morgen hebben alhier eenige ongeregeldeheden plaats gehad welke aan de duerte van de aardappelen en der groenten moet worden toegeschreven. De rust is echter op geene ernstige wijze gestoord geworden. Intusschen zijn onderscheidene arrestaties bewerkstelligd.

De *Kölnische Zeitung* zegt, dat de vroegere geruchten omtrent de staking der werkzaamheden aan den ijzeren spoorweg van Keulen naar de Belgische grenzen van allen grond ontbloot zijn.

ANTWERPEN 3 Julij. Heden middag is de Koning alhier aangekomen. Morgen zal de vaart op de Nethe, in tegenwoordigheid van Z. M. en de voornaamste autoriteiten dezer stad, worden geopend. Ook zullen de forten Lillo en Liefkenshoek door den Koning worden in oogenschouw genomen.

FRANKRIJK.

PARIS 2 Julij. De Kamer der Afgevaardigden houdt zich bij voortdurend bezig met de behandeling van het buitengewoon crediet, betreffende de uitbreiding der Fransche zoemagt in de Levant. De beraadslagingen loopen daarbij voornamelijk over de staatkunde, welke door Frankrijk in de Oostersche aangelegenheden behoeft gevolgd te worden. Van den eenen kant wil men de onafhankelijkheid van het Ottomannische rijk zoo mogelijk handhaven, en alzoo elke ernstige botsing tusschen de beide strijdende partijen in Syrië tot elken prijs voorkomen. Van den anderen kant echter, vindt de vestiging van Egypte, als onafhankelijke staat, warme voorstanders. Onder deze laatste, heeft zich de bekende dichter de Lamartine geschaard, die eene uitmuntende redevoering heeft uitgesproken, welke eene levendigen indruk op de Kamer moet te weeg gebracht hebben.

In de zitting van heden heeft bijzonder de aandacht tot zich getrokken de redevoering van den heer Guizot, die bijzonder aandacht op de staatkunde, welke, naar zijne uitdrukking, het behoud van het Europeesch evenwigt tot grondslag heeft. Deze staatkunde, riep de redenaar uit, was die van Hendrik IV, van Richelieu, van Lodewijk XIV, van Napoleon. Zij sluit echter niet uit de handhaving van het Ottomannische rijk; zij is geene hinderpaal om in de rij der onafhankelijke natien de deelen van dat rijk op te nemen, welke zich daarvan door eigen inspanning afscheuren. In het kort, Frankrijk behoort in de Middellandsche zee eene zoemagt te hebben, minstens geveendredig aan die van Rusland in den Bosphorus.

Daarna hebben ook nog de heeren Berryer en Odilon Barrot het woord gevoerd, doch de berichten daarover zijn te onvolledig om te kunnen opmaken, welk gevoelens door deze redenaars is voorgestaan.

De Kamer der Pairs heeft zich heden met onderscheidene wets-ontwerpen bezig gehouden, en, onder anderen, de buitengewone credieten voor de dienst van 1838 en 1839 toegestaan. Daarna hebben zich de Pairs als Hof geconstitueerd, en het verhoor der getuigen in de zaak van het jongste oproer voortgezet. De verklaringen van Lemaire, die de geheele zitting vorderden, hebben niets bijzonders opgeleverd.

SPANJE.

MADRID 24 Junij. Men zegt, dat Rodil tot bevelhebber van Nieuw-Kastilië zal worden benoemd, en aan den generaal Narvaez het opperbevel van het leger van het centrum zal worden opgedragen.

De Fransche marine heeft reeds een begin gemaakt met de troepen van H. M. de Koningin te ondersteunen. Men schrijft daaromtrent uit Santander dd. 18 Junij: De Fransche stoomboot *L'Aigle* is in deze haven binnen-gelopen, aan boord hebbende de gekweten, zieken en ontslagen soldaten van St. Sebastiaan gekomen; hetzelfde vaartuig zal 400 rekruten naar St. Sebastiaan terugbrengen. Ook zijn te Santander door een Fransch vaartuig kanonnen aangevoerd, die langs de linie zullen worden geplaatst.

Men vermoedt, dat de liberalen bij de verkiezingen de meerderheid zullen hebben, niettegenstaande dat het gouvernement pogingen aanwendt om leden van de gematigde partij te doen verkiezen.

ENGELAND.

LONDEN 1 Julij. Vrijdag 11. hebben een aantal leden van het Huis der Lords te Apsleyhouse eene bijeenkomst gehouden, in welke, met algemeene stemmen, door de tegenwoordig zijnde Pairs, is besloten, om eenparig voor de uitlating van de eerste clause der Jamaica-bill te stemmen.

PARK, den dolk terstond grijpende, en met onbegrijpelijke kracht denzelven tot aan het hecht in eene eikenhouten tafel drijvende, «Ja!» en gij kunt thans aan uwe landgenooten zeggen, dat gij dezen dolk ergens hebt zien indrijven, waar zelfs de duivel hem niet uit zoude kunnen rukken.» Deze daad van behendigheid en buitengewone sterkte maakte zoedankigen indruk op de gemoederen, dat men van dien tijd af PARK ongenoeid liet, en hem zelfs met achtung behandelde.

DE EDELE KUS.

Op den laatsten vasten-avond trad een bejaard heer met zijne dochter, een meisje van zeldzame schoonheid, te *Weenen* in een koffijhuis, om aldaar een oogenblik te rusten. Naauwelijks had hij plaats genomen, of een *merveilleux* met zware knevels en bakkebaarden en bij zijne modelleering, uitgeest met allerlei soort van kettingen en anderen toestel, zette zich tegenover het meisje, en begon haar, ongetwijfeld in de overtuiging van den diepen indruk, dien zijn voorkomen op haar zou te weeg brengen, op de gewone brutale wijze aan te zien en te *lorgnetteren*. De jonge juffer wierp hem, toen dit eene wijl geduurd had, eenen blik van minachting toe, en plaatste zich zoodanig, dat hij haar gelaat niet meer kon zien. Nu ging een oude man in de zaal, van tafel tot tafel, rondvragende om eenen aalmoes. Toen hij dien aan onzen windbuil vroeg, verontschuldigde zich het manneke met te zeggen, dat hij geen zilvergeld had; «maar,» riep hij den grijsaard spottende toe: «als gij van die lieve jonge dame eenen kus bekomen kunt, dan geef ik u een ducat.» De arme man gaf er geen acht op en vroeg nu den ouden heer om eenen aalmoes, maar de jonge juffer stond met waardigheid op en gaf eensklaps den armen grijsaard eenen kus op den wang en zeide nu overloed: «zie daar, goede man, vraag nu dien jongen mensch om uwen ducat.» Eene algemeene torjuching, behalve uit den mond van den ijelden knaap, volgde op deze treffende daad, en daar het nu op betalen stukjes zilvergeld uitmaakte. Deze hebbende afgegeven, ontvlugte hij, onder diepe beschaming, de zaal; doch het geval had eene collecte aldaar ten gevolge, die omstreeks vier ducaten voor den bedelaar, en voor het edelmoedige meisje de zoetste voldoening opleverde.

TERSCHELING 1 Julij. J. H. Saverij, Willem de Eerste (S), Hamburg.
BELVOET 3 Julij. H. den Breems, de Kleinkinderen, Gibraltar. R. Stra-
nach, Giffa (S), Londen.
BRIELLE 3 Julij. D. Dunlop, Batavier (S), Londen.
VLISSE 30 Junij. T. Whitcombe, Soha (A), Londen. G. Caffero,
Campbell, Paternon n. Rotterdam.
BATAVIA 23 Febr. Kieve, Anjer, Rotterdam.
SABARANG 4 Maart. Wintor, Samatra, Rotterdam.
SOURABAYA 21 Febr. Meyen, Nederland, Rotterdam. Blaauwpot, voor
wijken Reinhold, Betsy en Sara, Amsterdam.
HAYRE 20 Junij. Vasse, Hamburg (S), Hamburg.
LEVERPOOL 28 Junij. Eray, Tyro, Rotterdam.
HULL 29 Junij. Denys, Clio, St. Ubes. — 30 Junij. Jansen, la Reina,
Antwerpen.
SUNDERLAND 28 Junij. Cook, Milhall, Rotterdam.

Aan boord van het schip Clatina Adriana, Kapt. A. P. Havinga, den
2 Julij van Suriname in Texel binnengekomen, bevonden zich de heeren
Holliday, G. H. Kuwe, en D. H. Ohlmeyer.

Cargu-fijsten.

HAVANA, C. Bolen, 3144 k. Suiker, J. H. Rupe en Zn.
ODESSA, M. J. Mattinoli, 116 l. Tarwe, Liden en van Geuns.
NERVA, P. Johnson, 116 l. Tarwe, Liden en van Geuns.
STOKHOLM, J. Ostberg, 3144 k. Suiker, J. H. Rupe en Zn.
Gebr. van der Vliet, 393 st. d., J. en J. Bolten en Zn.; 179 st. d.,
Gomperts en Hendriks, 206 sch. 3 t. Koper, Bunge en Co.
CHRISTIANSTADT, A. Bjorn, 116 l. Tarwe, Liden en van Geuns.
Londen, 60 t. Traan, 218 w. Stokvisch, W. en F. Rente
Lunsch, 30 t. Traan, 218 w. Stokvisch, W. en F. Rente
BERGEN, D. M. J. de Jonge, 116 l. Tarwe, Liden en van Geuns.
SINGAPORE, W. J. de Jonge, 116 l. Tarwe, Liden en van Geuns.
DRAHMAN, P. Olsen, 116 l. Tarwe, Liden en van Geuns.
DANTZIG, J. M. Mandema, 116 l. Tarwe, Liden en van Geuns.
A. J. Broring, 116 l. Tarwe, Liden en van Geuns.
DEMME, H. F. Lucht, 116 l. Tarwe, Liden en van Geuns.
HAMBURG, H. J. Bruinings, 116 l. Tarwe, Liden en van Geuns.
J. M. Holst, 116 l. Tarwe, Liden en van Geuns.
H. J. Voget, 116 l. Tarwe, Liden en van Geuns.
FREYBURG, H. J. de Jonge, 116 l. Tarwe, Liden en van Geuns.
OTTENBORG, D. H. de, 116 l. Tarwe, Liden en van Geuns.

HANDELBERICHTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN
ANTWERPEN, 3 Julij.
PREER. 170 zakken lichte Smatra zijn tot diverse prijzen afgedaan.
RIJST. 11,000 zakken Java, per Canton aangevoerd, zijn tot niet juist
bekenden prijs verkocht; verder nog 5 à 600 dito tot diverse prijzen.
SUIKER. (Geraffineerd) 20,000 kilo's Broeden, in papier, zijn tot ge-
heim gebonden prijs gekocht.

ROTTERDAM, 3 Julij.
THEE. Tegen 24 dezer zijn in veiling aangelegden de 2,333 kist Corgo,
dwaer dagen per het schip Java, Kapt. Peters, van Batavia aangevoerd.
SUIKER, 12 Julij.
BOKER. Lichte Smatra zijn tot diverse prijzen afgedaan.

De aanvoeren van Tarwe van Essex, Kent en Suffolk waren zeer be-
tekenend, ofschoon niet geenen zeer leventlijken handel, is de prijs van goede
drooge Tarwe met 1/4 p. Q. hooger betaald. Naar vreemde was vraag,
en voor beste qualiteiten is meer geld betaald. In Groot ging weinig om.
Boven hem schaaft ter markt, en zijn 15 d. gestegen. Boonen zijn
mede 15 d. hooger. Haver blaauw en 15 d. gedaalt.

De notering der Tarwe is als volgt:
Essex, Kent en Suffolk wit..... 64.70. 66.72.
..... roode..... 69.74. 70.76.
..... roode..... 60.60. 60.60.
..... roode..... 62.68. 64.68.
Norfolk, Lincoln en York..... 60.68. 64.68.
..... witte..... 64.72. 64.72.

Haver, 28 Junij.
Gisteren is de prijs der Tarwe, op de markt te Montvilliers, op nieuw
fr. 3 gerezen. Meel was ook zeer gewaagd, en fr. 3 hooger.

DENDERMONDE, 1 Julij.
Onze markt was heden zeer weinig voorzien; voor witte Tarwe is besteed
f 18 à f 17, roode dito f 17 à f 16. Rogge f 9.15 à f 9.5. Haver f 6 à
f 5. Blaauw f 50. Lijnolie f 43.

SCHIEREN, 3 Julij.
De prijzen van Rogge zijn dezer dagen iets verder opgegaan; verscheidene
partijjes ruimen sucrachtig tot onderstaande koersen op, als: 144/4 &
Reval f 171; 145/4 & Liebau f 168; 141/4 & nieuwe Riga f 161; 152;
141/4 & Reval f 167; 168; 143/4 & Koersche f 164; 165; 141/4 & nieuwe
Riga f 166; 146/4 & Liebau f 170; 143/4 & Koersche f 165. Gedroogde
Gars is aan benodigden ook tot hooger prijs gedaan; 428/4 & Liebau
f 168; 169; ongedroogde zeer moeilijk te plaatsen; 123/4 & Polder zo-
mer f 135.

De Aloutwijn prijs, rees reeds Vrijdag op f 15 per vat, en soutende
zich sedert op dien prijs; gisteren was er belangrijke handel, heden alge-
mene vraag, en geen verkopers.
Jenever, Amsterdamse proef f 18 à f 18 1/2 per vat, zonder fost.

COMPAGNIESCHAPPEN.

Extract uit een acte, ten overstaan van den Notaris Gerhard Leefkens
en getuigen, in dato 25 Junij 11., gepasseerd tusschen de heeren Hendricus
Erasmus, Wilhelmus Saur, ten eenre, en Johannes Nicolaas Mannik, ter
andere zijde, beiden winkeliers, en binnen dege stad woonachtig; houdende
oprigting eener Vennootschap, om voor gezamenlijke rekening de affaire en
handel in zalm, geconten visch, oesters en Spaansche fruiten, door den
comparant ter eenre gedreven, voort te zetten, onder firma van Saur en
Mannik; tot het behouden waarvan, eelster uitsluitend tot de zaken, de
vennootschap behoorende, de beide comparanten gelijkelijk getuigd zijn.
De vennootschap, ingegane den 8 Mei 11., zal eindigen op 1 December 1845
indien een der comparanten niet wil tot ontbinding van ultimo December 1845
schriftelijk zal hebben gegeven. Bij gebrek van dien wordt de
vennootschap wederom gerekend voor zes jaren te zijn verlengd. Bij overlij-
den van den comparant ter eenre, gedurende de vennootschap, blijft dezelfde
met de weduwe en erven voor den bepaalde tijd voortduren.

Ruisten en Wetenschappen.

WENSCHEN, VERWACHTINGEN EN UITZICHTEN VAN NEDER-
LAND. Amsterdam, J. C. VAN KESTEREN, 1839.

Een stukje van 32 bladzijden, daaronder begrepen den titel, en dezelfde
keerde, op welke men, bij wijze van devies of motto, het eerste lid van art.
227 der Grondwet leest: «Het is aan elk geoorloofd om zijne gedachten
en gevoelens door de drukpers, als een doelmatig middel tot uitbreiding van
kennis en voeding van verlichting, te openbaren.»
Het schijnt derhalve alsof, bij het overschrijven dezer regelen althans, den
Schrijver het denkbeeld voor den geest gekomen zij, dat het zijne gedachten
en gevoelens waren, welke hij aan het lezende publiek gijf mededeelen,
ofschoon hij die, onbedachtelijk, zoo wij moeten gelooven, (hij heeft te vele
blijken van welmeenendheid, om hem van opzettelijke snoeverij te verden-
ken), de wenschen, enz. van Nederland noemt.
Die titel, noemens, moeten wij beklamen, en de daarin ten minste schijn-
baar gelegen aanmatiging, hoezeer dan als een loutere onbedachtelijkheid te
vergoelijken, maakt eren onangename indruk op ons; — een allerijfdeste
aanmatiging; overigens, want er is wel zeker, onder allen, die lezen kun-

nen, niet den onnoozel genoeg, om van eenigen schrijver op zijn woord t
gelooven, dat hij de bevoegdheid hebbe, om als woordvoerder van den
landard op te treden. Tot de enkele mogelijkheid van zulk een taak
of last moet er zeer veel behooren, dat hier te lande niet bestaat.

Doch zoo erg is het niet gemeend. En evenwel, er zou niets aan ver-
beurd zijn, indien het stukje achterwege ware gebleven. Wat het ook
moge bevatten, het voert den lezer over een menigte van gewichtige on-
derwerpen heen, even als de reiziger op den ijzeren spoorweg langs de tus-
schenliggende oorden en landouwen gestoomd wordt, met een hedui-
zende vaart, waarbij hij, als ware het, ziet en niet ziet, althans van het ge-
zeen geene kennis verkrijgt.

Binnen het gezegde zeer beknopte bestek, wordt hier, in luchtigen en
vlugtigen, wij zouden zeggen te luchtigen en vlugtigen, stijl, van vele,
wij zouden zeggen, te vele, zaken gehandeld; — van zoo vele zaken,
dat er vrij wat toe zou vereischt worden, om van die allemaal grondig
kennis te hebben. Ondertusschen, indien wij wenschen wilden voordragen,
het zou in de eerste plaats de, helaas! hopeloze, wensch zijn, dat een
ieder, dien het gelust mogt voor het publiek te schrijven, met het be-
scheident oordeel mogt begaafd worden om zich enkel toe te leggen op het
uitbreiden van de kennis van zulke zaken, waarvan hem zelven bij uitne-
mendheid de kennis eigen is. De schrijver, nu, komt ons voor een man te
zijn, die in Handels- en Beurszaken wellicht nuttige wenken zou kunnen
geven, maar wien het vak der Staatskunde, en al wat daartoe behoort, te
eenemaal vreemd is.

Reeds bij de allereerste woorden stuit men op een onjuistheid van be-
grip, die weinig goeds verwachten doet. «Toen het Weener Congres»
zoo luidt de aanhef. «Holland en België verenigd en als Koninkrijk der
Nederlaanden onder éenen schepter gebragt had.» Op die wijze Holland en
België tegenover elkander te stellen, zal wel niemand anders in gedachten
komen, dan die zijne opvoeding uit de Franseche journaals geput heeft,
en daarom ook (bl. 9) het basterd Fransche nepotisme voor het van ouds bij
ons gebruikelijke Latijnsche nepotisme verkies. Maar het is daarenboven
onjuist, omdat tijdens het Weener Congres het Koninkrijk der Nederlanden
Holland had opgehouden te bestaan, en geen België nog bestond; het
waren de wedrom als onafhankelijke Staat herstelde Vereenigde Neder-
laanden, die met de voormalige Oostenrijksche Nederlanden verbonden werden.
Ook waren de bepalingen, waardoor de naauwheid en volledigheid der
vereniging werd voorgeschreven, niet, zoo als men weinige regels verder
leest, aan het tractaat van Parijs, maar aan de acht artikelen van Londen
te wijten. Op de volgende bladzijde wordt beweerd, dat de (Nederlandsche)
Regering reeds in den beginne (van de losscheuring, in 1830,) implicite,
de onafhankelijkheid van België erkende. En wil men weten, waar de schrijver
die wetenschap heeft opgedaan? Hij draagt zorg het ons kennelijk te ma-
ken met ons zijnen zegsman te noemen: het Handelsblad van 30 December
1830, N. 153, in de bijlage!

Nog een bladzijde verder, vinden wij de mededeeling van den minister
van Buitenlandsche Zaken van 20 Januarij 1831 vermeld, en diens zeggen
bij die gelegenheid, «dat het oogenlijk daar was, om in de grondwet die
veranderingen te brengen, welke hare toepassing alleen op Noord-Nederland
ten gevolge der scheiding vorderde,» met het daarop geantwoorde door de
Staten-Generaal. En onmiddellijk hierop volgt: «De roepzelle veldtocht,
waarin tien dagen strijds zoo vele laurieren om het hoofd van den prins van
Oranje vlochten, bragt de 24 artikelen te weeg.» Maar, wie weet niet,
dat er tusschen de gedaachte mededeeling en den veldtocht 36 andere,
namelijk tweemaal 18, waren geweest, de annexen A en de zogenaamde Pré-
liminaire?

Geen wonder dan ook, dat men hier de oppervlakkige spreekwijzen nage-
schreven vindt van die Fransche schrijvers, die de woorden niet bezigen in
derzelver natuurlijke beteekenis, maar in eenen zin, dien zij door het ge-
bruik zoo daaraan hebben weten te geven. Zoo wordt bl. 5 van Ministerieel
verantwoordelijkheid gesproken: «als tegenwoordig met het denkbeeld van een
Constitutionele Staat verbonden.» Maar wat is het denkbeeld van een
Constitutionele Staat? Onze achters, gren anders, dat dat van eenen
Staat, die een Constitutionele Grondwet heeft. Wij wenschten wel eens dui-
delijk van den schrijver te verstaan, waarom juist niet elke Constitutione-
le Ministerieel verantwoordelijkheid zou moeten behouden zijn. Maar hij zegt:
«tegenwoordig.» Welke verandering is er dan toch in de wereld gebeurd,
waaronder tegenwoordig het tegenwoordig (niet slechts tegenwoordig) onder-
nemen, «als Constitutione,» tot het denkbeeld van een Constitutionele Staat, dat
Ministerieel Verantwoordelijkheid moet worden, dat hij niet heeft willen
bij voorbeeld bij het ontwerp van een Grondwet van 1814 of 1815?
Bl. 6 lezen wij, dat de schrijver, indien deze bladzijde goedvondt opgenomen
worden, in het vervolg, de punten, hier slechts aangestipt, breder zal ont-
wikkel en uiteenzetten. Wij zouden aldan, als reeds is gezegd, wenschen,
dat hij zich tot die punten beperke, waarvan hij een uitstekende kunde
bezit. Wil hij evenwel daarbij ook over Constitutionen en denkbeelden van
Constitutionele Staten uitweiden, zoo verzoeken wij hem maar ronduit vooraf
te laten gaan, wat hij zelf daardoor verstaet. Anders is het slechts in het
wild geschermd. Zou het een Fransche Burger-Koningschap moeten zijn?
Dan gelieve hij wel in aanmerking te nemen, dat zelfs aldaar de voorstan-
ders van dat denkbeeld er over klagen, dat het daarmede niet naar hunne
wenschen gaat.

Meer er van aan te halen, achten wij overbodig. Wat wij er thans van
gezegd hebben, is reeds, in verhouding tot de waardij van het voor ons
liggende stukje, te veel. Doch daar dit het eerste was, dat ons ter hand
kwam, en waarschijnlijk nog wel een aantal andere, (misschien van meer
wetenschappelijk gehalte,) zullen volgen, kwam het ons niet onwettig
voor, eens voor al, de heerschede inzien op den voorgrond te stellen,
dat men, om over staatkundige onderwerpen voor het publiek te schrijven,
toch niet van alle kennis daarvan behoorde onbetroft te zijn. J.

Regtzaken.

De Regtbank heeft bedep uitspraak gedaan in de zaak van Z. Etc. den
gouverneur van Noord-Holland tegen H. J. Huijings. Daartoe is overwogen,
dat het rapport der experten een volledig antwoord op de voorgestelde vragen
behelst, en dat door den gedaagde ook geene grootere som als schadevergoeding
is aangegeven; dat, wat den overloop over den spoorweg betreft, een bevel
tot het leggen van zulk een overloop niet door de Regtbank kan worden
gegeven, en dat de ged. zijn recht behoudt, hijdien die weg tegen de
keuren, enz. mogt worden gelegd; dat de wet van 1810 de provisionele
excentubelverklaring voorschrijft, wanneer er alreeds over het bedrag kwestie
is; dat hier geene nadere opening is gevraagd, en het belang des spoorwegs
dringend bespoediging vordert; dat de kosten grootendeels door het te lage
aanbod zijn veroorzaakt, enz. Op dese gronden is de gouverneur gerechtigd,
om, tegen betaling of consignatie van f 900, zich te stellen in het bezit
der bewuste 90 ellen tuingrond, tweemaal vier-en-twintig uren na de sig-
nificatie van het vonnis, met vermindering van den eischer in de kosten,
tot op en met de betekening van het rapport der experten, en tevens in
die van de betekening van dit vonnis, en met vermindering van den ge-
daagde in de overige kosten.

Advertentien.

(3931) Er wordt uit de hand TE KOOP gevraagd:
EEN BILLARD,
groot 2 el 55 Duim, met ronde Pooten.
Adres, onder Letter Y, aan het bureau van den *Avondbode*.

(3932) **Algemeene Postwagen-Onderneming.**
VAN GEND & LOOS,
TE AMSTERDAM.

De Ondernemers hebben de eer te berigten, dat, ten gevolge der her-
opening der Communicatiën met België, zij voorloopig eenen lijnner diensten
tusschen Breda en Antwerpen, met 1 JULIJ 1839, zullen herstellen, door
welke, des avonds ten 8 1/2 Ure van Amsterdam vertrekende, en over
Haarlem, 's Hage, Delft, Rotterdam, Dordrecht en Breda rijdende, men
des namiddags omstreeks 4 Ure te Antwerpen zal aankomen, en vervolgens
voor het slijden der Spoorweg-Wagens naar Mechelen, Brussel, Leuven,
Thienen, Dendermonde en Gent.

De Ondernemers hopen, zoo van de Heeren Reizigers als van den Handel
dat zijde vtrouwen te mogen genieten, waarmee zij zoo vele jaren zijn
begunstigt geweest.

(3933) GEOTROJEERDE Verbeterde Patent-Secreten,

TEN GEBRUIKE VAN SCHEPEN EN IN HUIZEN.
Ten gevolge van voormeld Octrooi, heeft de Ondergeteekende de eer al-
zine geachte Begunstigers, Architecten, Scheepsbouwmeesters, Werkhuizen,
Eigenaars van Schepen of Huizen, en andere belanghebbenden te berigten,
dat hij hem dagelijks te bezigtigen zijn: VOORWERPEN en TSBKENINGEN
waartuit ieder deskundige zal kunnen ontwaren, dat deze verbeteringen aan
het doel om (namelijk om in huizen en op schepen de onaangename
voor de gezondheid nadeelige onreine lucht te beletten) volkomen beant-
woorden; alsmede, dat de bewerktuiging zoodanig is ingerigt, dat deszelfs
geene zwakke punten heeft overgelaten, zoodat men voor lekkage of inwe-
tering, noch op schepen, noch in huizen, behoeft te vrezen. Die, welke
reeds op onderscheidene schepen door den Ondergeteekende zijn aangebragt
mogen hier van getuigen.

Daar de Ondergeteekende tijd noch kosten spaart, om verbeteringen in
in andere zaken, zijn vak betreffende, te zoeken, waartoe hij zelve al-
reeds hooft hem gelegenheid geeft, zoo beveelt hij zich met deze ver-
terde uitvinding, en alles, wat zijn vak als Huis- en Scheepsbouwmeester be-
treft, in het gunstig aandenken zijner Landgenooten; zullende hij, ge-
tot hiertoe, trachten, door een prompte en nauwgezette bediening te
vertrouwen, waarvan hij de vleijendste getuigenissen zoo dikwijle van zijn
Begunstigers heeft moge ontvangen, zich meer en meer waardig te maken
E. H. HARTMAN.

AMSTERDAM, Mei 1839. Mr. Huis- en Scheepsbouwmeester,
Zeedijk, N. 10.

Faubourg Montmartre, (3934) **TENTOONSTELLING** Passage des Panoramas
4 **Parijs 1839.** 17 **PARIS.**

BREVET VAN UITVINDING EN VOLMAKING.
Marix, Frère.

Vervaardiger van ORGUES EXPRESSIVES en Geperfectionneerde
ACCORDÉONS;
Leverancier van het Huis des Konings van Frankrijk.

De ACCORDÉON heeft van nu aan zijne plaats genomen onder de an-
genaamste Instrumenten; het is een soort van Zak-piano, die geenerlaan
muzikale Stadie vordert.
In Frankrijk, even als in Engeland, heeft de Heer MARIX den grooten
bijval en de eerste getuigenissen mogen verwerven.

Gedurende het verblijf van slechts twee weken in deze Stad, hoten
de Heer MARIX zich voorstelt, te rekenen van primo Julij, verbindt
zich in drie lessen de bespeeling van het ACCORDÉON te onderwijzen.
De Heer MARIX bezit een Methode, door welke een kind, polstrecht ge-
maakt, een denkbeeld hebbende, op het eerste gezicht, alle Akts met kan
nen spelen.

ORGUES EXPRESSIVES.

Men vindt in de Magazijnen van den Heer MARIX een groot assortiment
Orgues Expressives, te gelijk de fluit, de kobo, de basoon, enz. enz. te
hoortsende, voor KERKEN en VERTRUKKEN. Het Instrument is klein v
omvang, en kan zonder moeite of kosten worden vervoerd; hij heeft er
3/4 tot 5 à 6 octaaf. De Heer MARIX herinnert de Heeren Liefhebber
dat hij slechts ten hoogste twee weken in deze Stad kan verblijven, en
noodigt hen uit hem met een bezoek te vereeren; opdat zij zelve hun
oordeelen over het nuttige en aangename der uitvinding zijner instrumenten
NB. De Magazijnen van den Heer MARIX zijn te Amsterdam, Kal-
straat, ten huize van den Heer DE GUIDO, Muzikhandelaar.

(3935) IENAND, sedert jaren in aanzienlijke Huizen Les gegeven he-
bende, in de Rekenkunde en in het Italiaansch Boekhouden, welke wet-
schappen hij, volgens een zeer gemakkelijke en eenvoudige methode, o-
derwijst, heeft weder eenige uren ter zijner beschikking, die hij als
dijne wenscht aan te wenden. Adres, onder Lett. B. D., aan het Bureau
van den *Avondbode*.

(3936) Bij den Boekhandelaar C. F. STEMLER, te Amsterdam
is uitgegeven en alom verzonden:

ASTEROIS.
Oorspronkelijk Treurspel, in Vijf Bedrijven,
door Gr. KUIJPER Hz.
Op Velin Papier, groot 8°. Prijs f 1.

Ingezonden Stukken.

Een bewoner van den Amsteloever zegt, te hebben vernomen, dat
denkbeeld is ontstaan, om de nieuwe koopbeurs te stichten op een
leggen donkerd stuit, over het gedeelte van den Amstel, tusschen de O-
tiefmarkt en het Rokin, en hij gelooft, dat men, dit denkbeeld volgen-
zeker de ongunstigste keuze van plaats zoude doen, niet omdat de be-
daar kwalijk staan zoude; maar omdat zij er niet gepast kan word-
zonder een van de fraaiste gedeelten der stad te bederven. Fraaijer sta-
gezig kent hij niet, dan dat uit de huizen op het bedoelde gedeelte van
Rokin, en hij roept derzelver bewoners op, om in tijds hinnen denkbe-
over het gemelde ontwerp van bonw aan de Stadsregering voor te drag-
De huizen, meent hij, zouden, dat misigt verliesende, ongetwijfeld in ko-
en huurwaarde zeer verminderen. Maar geheel Amsterdam acht hij, er
lang bij te hebben, dat het vrije gezigt over den stigten, trots
Amstel ook daar behouden blijve. Hij maakt opmerkingen op den indre-
dien het gezigt van af de Doelshuis op den vreemde met maken
zou het byzamern, wanneer dat punt werd opgeofferd onder nood-
lijkheid. Er zijn, zegt hij andere gedeelten der stad, die mede zeer
gelegen zijn, en alwaar men, door aankoop van een blok huizen, ter-
genoege voor de beurs zou vinden. De Bloemmarkt, zegt hij, zou er uit-
tend voor zijn geschikt; en die plaats is niet minder geschikt om het ge-
te doen uitkomen: men zou van het Spui af het gezigt der facade heb-
Wel zou de koop van het blok huizen erne niet onbelangrijke uitgaaf vorder-
maar men zou ook uitwinnen den aanleg van de donkere stuit. De koop-
der huizen zou ook ten deele worden vergoed, door derzelver slo-
waarde, en al verloor de stad er bij, het is een offerdigen aflees van
als men daardoor een der fraaiste partijten behouden kan. In stede van
Amstel te verbroekken, wenschte hij, dat men zijner oever aan de Do-
kustmakersgracht meerdere schoonheid gavo; er zijn vele minder in-
oog vallende geschikte plaatsen, waarheen de doodstedenmakerijen kan
verlegd worden, en hij kan zich niet voorstellen, dat een poging, om
verlegging uit te voeren, groote zwaarigheden zou kunnen uitmaken.

Een oud Voorstander van verlichting geeft den wensch te kennen,
bij gelegenheid der aanstaande hooge feesten ook het paleis grillumini-
moge worden. Hij zegt nog te weten, hoe prachtig dit voormaals ste-
en herinnert zich, nog het majestueuse gezigt voor de omringende dor-
toen de koepel vroeger met lantaarnen mede verlicht werd. Er is,
hij, geen twijfel aan, of onze smaakvolle kunst- en decoratie-schilder-
Vries zou er iets ongemeens fraais van maken, indien hem de verlichting
dien toren vooral werd opgedragen; zijne acht poorten, onder andere n,
den met transparante chassinetten kunnen gevuld worden. De uitwer-
daraan zou voor den omtrek buiten de stad allerleesterrijkt zijn. Hij be-
hiet altijd, wanneer hij illuminatiën het paleis niet verlicht is, en vindt
die kolossale donkere steennassa dan een slechte werking doet. De
staande feesten acht hij te lieuetijk, om er niet allen mogelijken
aan bij te zetten.

Ten behoeve der Ongelukkige Weduwe met 9 Kinderen, heeft de
dactio, volgens vroeger opgave, uitgegaven: f 151.85
Van een Onbekende. 2.60

Totaal f 154.45